

PLA DE CONVIVÈNCIA ESCOLAR

CEIP GASPAR SABATER

(Palmanyola)

Curs 2006/07

Revisat curs 2008/09

Revisat curs 2009/10

ÍNDEX

A. Característiques i entorn del centre educatiu

B. Objectius del Pla de Convivència Escolar

C. Propostes de formació i d'optimització de recursos

D. Accions previstes per a la consecució dels objectius

E. Procediments específics d'actuació per prevenir casos de violència i d'assetjament escolar i mesures organitzatives

F. Projecte de **mediació de conflictes**: "Mediació de conflictes, millora de la convivència".

A) Característiques i entorn del centre educatiu

1. Descripció de les característiques del centre.

El CEIP Gaspar Sabater es troba localitzat al nucli de població de Palmanyola, que pertany al terme municipal de Bunyola. Actualment compta amb un cens de població de 2.065 habitants (gener 2009). Administrativament es gestiona a través de l'Entitat Local Menor de Palmanyola.

Es tracta d'un centre educatiu en procés de creixement a causa de l'increment continuat de població i l'augment significatiu d'habitatges en construcció.

Aquest fet va resultar determinant per escometre l'ampliació de les instal·lacions de l'escola que des del curs 2006/2007 són ja una realitat. A hores d'ara tenim un edifici que és d'ús exclusiu per a l'etapa d'educació infantil i un altre que és utilitzat per l'alumnat d'educació primària, encara que compta amb espais compartits per a ambdues etapes.

Durant el curs 2007/08 es va produir el desdoblament del tercer cicle d'EP amb la qual cosa des d'aleshores l'escola és d'una línia completa. Les noves instal·lacions estan dissenyades per acollir una línia completa d'EP. Així, han quedat ocupades la totalitat de les aules-classe.

Al nou edifici existeix també un aula polivalent, habilitada com a aula de música i alhora com a espai d'audiovisuals, una aula d'informàtica (on des del segon trimestre del curs escolar 2008/09 hi ha instal·lats 14 terminals connectats en xarxa), dues aules de petit grup (una de les quals es dedica a l'atenció de l'alumnat en petit grup per rebre suport i l'altra és l'aula específica de suport educatiu) i una biblioteca on es desenvolupa el programa d'animació lectora (engegat durant el curs 2004/05).

A un annex de la nova edificació s'hi localitza el gimnàs cobert, que disposa de vestuaris per als infants, amb dutxes i instal·lacions sanitàries adients.

El menjar que se serveix al menjador s'elabora a la cuina de l'escola i els infants dinen a la sala de menjador on disposen de piques per a la higiene d'abans i després dels àpats.

Així també, entre les instal·lacions exteriors, la nova construcció allotja una zona esportiva descoberta, amb graderies laterals, que realitza també les funcions de pati durant el temps d'esplai, a més del seu ús com a àrea per a l'assignatura d'educació física. La pista poliesportiva està homologada per a la pràctica de futbol 7, minibàsquet, handbol i voleibol.

A l'edifici antic, destinat a l'etapa d'educació infantil, l'àrea dels banys i instal·lacions sanitàries està plenament habilitada per als infants de 3 a 5 anys.

Aquesta nova situació ha comportat, des del mateix moment de la seva

utilització a tots els nivells, una millora substancial de la qualitat educativa dels infants que dia rere dia comparteixen espais i en fan un ús educatiu, pedagògic, lúdic i didàctic.

Pel que fa a l'alumnat, es tracta de nins i nines de procedència majoritàriament del terme municipal de Bunyola, (viuen a prop de l'escola). També hi acudeixen infants que, tot i que tenen fixada la residència familiar a Palma, els seus progenitors o familiars directes treballen a les proximitats del centre escolar.

Les famílies dels alumnes de l'escola pertanyen a un context econòmic i cultural benestant i a la majoria de les llars els dos progenitors treballen.

La plantilla de personal docent és de 16 persones distribuïdes de la següent forma:

5 mestres d'educació infantil.

1 especialista d'anglès.

1 especialista d'educació física.

1 especialista de música.

6 mestres d'educació primària.

1 especialista de pedagogia terapèutica

1 AD.

Per atendre les necessitats específiques dels alumnes amb diversa problemàtica comptam amb dues ATE (Auxiliar Tècnic Educatiu) que atenen alumnat amb disfuncions motrius i d'altres que presenten conductes disruptives.

La Comissió de Coordinació Pedagògica, integrada pels membres que la normativa estableix, es va crear el curs 2007/08 i està plenament operativa. Es reuneix amb una periodicitat mensual per abastar temes de la seva competència i àmbit d'actuació.

Dins l'horari de cada membre del claustre s'ha previst un temps de coordinació dels / de les tutors/es amb la PT, per tal d'elaborar les ACIs, per consensuar pautes d'actuació, per concretar intervencions puntuals amb l'alumnat i d'altres qüestions de caire pedagògic. A la majoria dels casos, aquestes reunions es duen a terme durant l'horari d'obligada permanència en el centre, atesa la complexitat que suposa poder mantenir aquestes trobades en el decurs de les sessions lectives. Es mantenen reunions de forma constant al llarg de cada trimestre.

Les respectives coordinadores d'etapa (infantil i primària) tenen programada en el seu horari una sessió setmanal per a l'assistència a les reunions de l'equip de suport. Així tendran accés a la informació puntual de l'alumnat que rep algun tipus d'atenció per part de l'equip especialista, fer-ne el seguiment adient i adoptar les mesures educatives pertinents.

Tant el professorat del claustre com la totalitat dels professionals externs que acudeixen al centre a desenvolupar la seva tasca amb els infants tenen assignat un espai determinat d'acord amb les necessitats de la matèria que imparteixen o les característiques del treball docent.

Cada tutor/a disposa, dins el seu horari personal, de sessions de suport al seu cicle en petits grups flexibles. Les sessions lectives de docència no directa es dedicaran a coordinacions, reunions o seran assignades als mestres especialistes. La resta del professorat té coberta la totalitat de les hores lectives de la jornada escolar.

La cohesió entre les etapes d'infantil i primària es materialitzarà a través de reunions de coordinació puntuals, a fi de garantir, tant com sigui possible, la transició d'una etapa a una altra en les millors condicions de progrés evolutiu adequades a la seva edat i les seves característiques. Aquestes reunions es desenvolupen especialment durant els mesos de setembre i juny (inici i final de curs respectivament) per garantir la continuïtat de la feina feta i consensuar la feina a realitzar l'any següent.

Entre les sessions que cada membre del claustre de professorat – tutor té assignades en el seu horari personal, està previst que es dediqui un temps al desenvolupament de tutories individuals amb l'alumnat del seu propi curs. La finalitat d'aquesta actuació és conèixer a fons la problemàtica de cada alumne/a, millorar el seu nivell de competència curricular, garantir l'assoliment de les competències bàsiques, incidir positivament en la millora del seu procés d'ensenyament – aprenentatge, així com intervenir per minimitzar i prevenir, si és el cas, problemes de caire actitudinal i conductual.

Es duu a terme amb tot l'alumnat d'Educació Primària un programa pilot de jocs durant el temps d'esplai, a fi de convertir l'espai d'esbarjo en un àrea on desenvolupar la socialització dels infants, la convivència entre iguals i promoure els valors que ens defineixen com a escola i que estan exposats al nostre PEC. Al llarg del curs escolar 2009/2010 està previst ampliar el projecte amb la incorporació de jocs populars tradicionals, que s'uniran als esportius i de taula que ja s'estan posant en pràctica des de fa alguns cursos escolars. Amb aquesta dinàmica d'intervenció es planteja aconseguir l'objectiu de treballar des d'un caire lúdic, la socialització dels infants, el concepte de treball en equip, el respecte a les normes de joc i la finalitat principal és evitar els conflictes que es podrien generar.

Així mateix s'està desenvolupant durant l'esbarjo el programa d'animació lectora. Tres dies per setmana l'alumnat pot acudir a la biblioteca per gaudir de

la lectura o préstec del material del fons bibliogràfic.

Des del curs 2007/08, tres dies a la setmana, (en el curs escolar 2009/2010 seran dos els dies assignats), durant el temps d'esplai i amb una durada de 15 minuts, s'emet un programa radiofònic elaborat pels propis infants de primària, amb l'objectiu de millorar l'expressió oral en llengua catalana. Es tracta d'un petit espai, en format de magazine, on són ells els protagonistes i seleccionen les informacions a donar, sobre temes diversos del seu interès i amenitzar aquest temps de ràdio amb un poc de música, que també ells trien.

El projecte de ràdio s'emmarca dins el conjunt d'actuacions previstes en el pla anual de la comissió lingüística i té com a objectiu principal promoure l'ús de la llengua catalana a nivell oral i escrit, potenciant-ne el caire lúdic i apostant per la seva utilització a la diversitat de situacions de la vida quotidiana.

2.Diagnòstic actual de la convivència del centre.

No hi ha situacions de conflicte greu a cap de les etapes educatives del centre. Això no vol dir que en determinades situacions no es produeixin incidents amb conductes disruptives dels alumnes que distorsionen la convivència entre ells.

Aquestes conductes solen donar-se el temps de l'esplai, mentre juguen a futbol, jocs de rol o jocs en petits grups i consisteixen en agressions verbals o empentes.

En comptades ocasions això condueix a una baralla perquè els infants estan acostumats a comunicar-ho als mestres de pati, actitud que és fomentada tant des de les tutories col·lectives com de les individuals.

Les causes que motiven aquests incidents solen ser: poc respecte o desconeixement de les regles del joc, mals entesos o diferent concepció dels límits entre el que és joc o broma i quan deixa de ser-ho i ja no ho és... que és el que origina l'inici del problema.

La casuística demostra que pràcticament mai això deriva en un conflicte greu perquè hi ha una dinàmica d'intervenció immediata amb els alumnes per part del professorat que evita i atura que esdevengui un conflicte.

Entenem per conflicte qualsevol actitud o conducta que pugui suposar un impediment per a la bona convivència entre els infants.

Es considera comportament disruptiu qualsevol conducta que provoca una distorsió o conflicte, sense una intencionalitat violenta.

S'entén per comportament agressiu qualsevol conducta que amb ànim de causar dany físic o verbal genera un conflicte greu.

Es considerarà conducta disruptiva, categoritzant-la de menor a major gravetat:

- Rebuig a l'aprenentatge.
- Tracte inadequat (envers un adult o envers un igual).
- Un comportament disruptiu.
- Un comportament agressiu (verbal i/o físic).

3.Respostes que el centre dóna a aquestes situacions.

Hi ha diversitat de respostes depenent del problema, de l'infant, del nivell educatiu, del mestre/a... però en posar en marxa el PAT i el PCE s'unificaran criteris d'intervenció i d'actuació tenint en compte tots aquests condicionants.

En qualsevol cas, es tracta de fer veure als infants que la seva conducta és incorrecta ,que se n'adonin de les conductes que són adequades i de les que no i de que sàpiguen valorar les conseqüències que hi podria haver en cas que la conducta no apropiada es reiteràs.

S'utilitza com a recurs l'agenda, amb una notificació escrita als pares perquè estiguin al corrent del comportament escolar del fill/a.

Si la conducta es reproduïx, el tutor/a convoca la família a una reunió per tractar el tema, analitzar les possibles causes i trobar-ne vies de solució.

Si això no surt efecte, es passa a aplicar el que està establert en el RRI, que es troba en total consonància amb el que regula el Reial Decret de Drets i Deures dels alumnes (RD 732/95 de 5 de maig). Segons la tipificació de la conducta s'arbitrarà la mesura adient per resoldre cada situació.

Sempre s'intenta cercar una solució no punitiva, sinó educativa i en qualsevol cas s'actua des de la prevenció i a partir de la reflexió.

S'han elaborat uns documents de treball per aplicar directament amb l'alumnat que presenta de forma puntual conductes disruptives: Full de seguiment de conducta, Full de reflexió personal, Cartilla de punts...

Està previst que, a través de la Comissió de Convivència, s'impulsi un projecte de mediació de conflictes. L'eix principal seria la formació dels infants perquè fossin ells mateixos els agents que duguessin a terme la mediació entre els seus iguals. En qualsevol cas, quan es produeix un conflicte, es reflexiona amb l'alumne perquè sigui ell mateix el que proposi una solució i sempre se l'escolta. Una vegada dissenyat el projecte, s'elevaria el document a la CCP i es procediria a la seva posada en pràctica amb l'alumnat quan concorreguessin les circumstàncies que implicassin la intervenció dels mediadors per resoldre

els conflictes que es poguessin generar.

4.Relació amb les famílies i amb els serveis i recursos del seu entorn i de la comunitat.

El centre estableix en el seu PAT els mecanismes d'intervenció i de comunicació amb les famílies de forma periòdica i presencial. Es tracten aspectes relacionats amb el progrés acadèmic dels infants, així com els possibles problemes de conducta que hi estiguin relacionats. Només en els casos en què resulti inviable aquesta comunicació o que així ho exigisqui la gravetat del cas es posaran en marxa els protocols d'actuació amb recursos de l'entorn que se'n fan càrrec d'aquestes situacions.

Cal ressenyar també que es gestionen assumptes directament relacionats amb l'escola a través del representant de l'Ajuntament al Consell Escolar.

L'Ajuntament de Bunyola aporta també un recurs humà que canalitza demandes del seu àmbit de competència: es tracta de l'assistenta social, que treballa en coordinació amb un treballador social, en el tractament i seguiment de casos que es troben dins l'àmbit de la seva competència. Es realitzen intervencions directes a nivell familiar.

Des de la creació de l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor es disposa també d'aquest organisme, al qual ja s'ha derivat algun informe relacionat amb algun infant que ha presentat greu problemàtica escolar (estretament vinculada a la seva situació familiar).

B) Objectius del Pla de Convivència Escolar

1.Aconseguir la integració efectiva de tot l'alumnat.

2.Promoure la implicació de les famílies.

3.Impulsar les relacions entre els membres de la comunitat educativa.

4.Prevenir els conflictes i si n'és el cas la gestió positiva d'aquests.

1. Per aconseguir la integració efectiva de tot l'alumnat.

- Fomentar en qualsevol situació educativa el respecte, la tolerància, la llibertat personal, la responsabilitat, la igualtat i la justícia.
- Promoure iniciatives encaminades a la superació de qualsevol tipus de discriminació.
- Potenciar l'educació en el respecte als drets i les llibertats fonamentals de la persona.

- Dissenyar intervencions, a través del PAT, del PAD i del currículum ocult de qualsevol àrea, que contribueixin a l'acceptació de la individualitat, com a element enriquidor en la formació integral de la persona, com a ésser únic i com a membre d'una col·lectivitat.
- Plantejar la dinàmica de resolució i mediació de conflictes com a via per impulsar la presa de decisions, de forma responsable, entenent que tota acció té una reacció i se'n deriven unes conseqüències que s'han d'assumir per millorar la convivència.

2. Promoure la implicació de les famílies.

- Promoure vies de participació de les famílies en la vida del centre (en el dia a dia, a través del Consell Escolar, de l'APIMA...) com a procediment d'integració progressiva en els assumptes i temàtiques de la seva competència.
- Incidir en la necessitat de les famílies en la responsabilitat que haurien d'assumir per fomentar actituds de respecte envers tots els membres de la comunitat educativa.
- Crear en les famílies la consciència del seu paper cabdal de cointervenció activa i continuada en l'educació dels seus fills.
- Establir i reforçar la intervenció amb les famílies per tal que se n'adonin de la transcendència de la tasca docent (educativa i formativa) i amb la finalitat que valorin com cal la feina dels professionals de l'educació.
- Incidir en la necessitat de recórrer a l'escola sempre que s'hagi d'abastar o resoldre qualsevol situació que sigui competència de l'escola i que pugui repercutir en la tasca docent o en el procés d'ensenyament-aprenentatge dels infants.
- Fixar taxativament els límits entre els àmbits escolar i familiar per tal d'evitar conflictes que puguin sorgir fora del recinte de l'escola, de tal forma que els problemes es puguin resoldre satisfactòriament a partir de les circumstàncies espai-temporals que els hagin determinat.

3. Impulsar les relacions entre els membres de la comunitat educativa.

- Seguir desenvolupant les reunions de principi de curs amb les famílies (de tot el grup-classe) com a via d'informació directa de tot allò que té a veure amb la vida del centre (tutorial, pròpia de cada nivell educatiu...).

- Insistir en l'ús de l'agenda escolar com a via de comunicació fluïda família-escola per a qualsevol qüestió d'interès per a ambdues parts i com a element d'informació d'incidències puntuals que es puguin produir en relació a l'evolució escolar o conductual dels infants.
- Continuar amb la planificació de tutories individuals amb les famílies a petició de qualsevol de les parts involucrades en el procés d'ensenyament-aprenentatge dels nins i les nines per tal de millorar-ne tant com sigui possible el rendiment acadèmic i la situació escolar.
- Crear la consciència de pertinença a un col·lectiu que treballa per millorar la vida escolar i així incidir en la rellevància de participar en les assemblees de l'APIMA, les reunions amb les famílies i en totes aquelles activitats que tenguin el seu origen o destí a l'escola.

4. Prevenir els conflictes i si n'és el cas la gestió positiva d'aquests.

- Impulsar el PAT, que desenvolupa i preveu accions i situacions encaminades a promoure la mediació de conflictes, mitjançant l'acció tutorial grupal.
- Dur a terme tutories individualitzades amb l'alumnat, com a mesura preventiva quant a situacions de rendiment escolar insatisfactori en relació a les aptituds de l'infant i pel que fa a la possible aparició de conductes disruptives.
- Treballar, a nivell tutorial, per impulsar activitats que permetin als infants adonar-se de la seva responsabilitat per generar un clima de respecte, de tolerància, de participació i de llibertat dins i fora de l'aula, en qualsevol moment.
- Desenvolupar intervencions entre els infants i amb els infants de forma que puguin anar adquirint progressivament i des de les primeres edats, pautes elementals de convivència i exercitar-se en la resolució pacífica dels conflictes.
- Fomentar actuacions encaminades al desenvolupament, en els infants, de la capacitat d'adequar el seu comportament a les necessitats i els requeriments dels altres, a través de la col·laboració, el respecte i la tolerància.
- Evitar comportaments de submissió o de domini, mitjançant la potenciació de la valoració positiva i el respecte envers les diferències, la comprensió i l'acceptació de les regles en el joc i les habilitats per a la interacció i la comunicació.

- Dissenyar situacions que permetin als infants interioritzar pautes de comportament social i ajustar-hi la seva conducta.
- Convertir el diàleg en una habilitat social vàlida per resoldre conflictes de forma progressivament autònoma.
- Impulsar i promoure la verbalització immediata de les situacions que puguin derivar en un problema per dificultar la convivència, concebant aquestes manifestacions com a via per evitar l'agreujament d'un problema i no com a un acte de delació entre iguals.
- Promoure afrontar les situacions problemàtiques, des d'un inici, amb la veritat com a punt de partida fonamental per poder resoldre qualsevol conducta disruptiva, encara que això pugui suposar conseqüències negatives per a qui abasti la situació des de la veritat com a eix essencial.
- Explicar als infants i reflexionar amb ells envers el que implica el respecte i la tolerància, així com la resolució dels conflictes a través de la mediació, per tal d'evitar situacions que estiguin lligades amb la no observància d'aquests valors essencials en tota convivència.
- Treballar habilitats socials com a mesura de prevenció de possibles situacions de conflicte.
- Dissenyar estratègies i activitats encaminades a la potenciació de l'autoestima, com a via per a la valoració de si mateix i afrontar amb decisió i coratge qualsevol situació que es plantegi, per delicada que pugui semblar.
- Fomentar la valoració de les diferències i la negociació com a procediments per arribar a acords per resoldre conflictes de valors i interessos que formen part de la convivència.
- Identificar i apreciar els valors i les normes de convivència i aprendre a actuar d'acord amb aquests.
- Reconèixer la diversitat com a enriquidora de la convivència, mostrant respecte pels costums i modes de vida que són diferents als propis.
- Instaurar un sistema de cartilla de punts, que s'anirà aplicant a mesura que es produeixin actes d'indisciplina que puguin ser objectes de sanció o d'aplicació de mesures correctives. Es preveurà també la possibilitat de recuperar els punts perduts mitjançant la demostració d'actituds positives o si es respecten els

terminis pactats.

- Promoure en els infants la reflexió crítica sobre les seves pròpies conductes inadequades, raonant-ne amb ells les causes i conseqüències i pactant la resolució dels conflictes.

C) Propostes de formació i d'optimització de recursos.

- Participació del professorat en seminaris de formació en centres. Es proposarà aquesta actuació en temàtiques relacionades amb qualsevol aspecte que estigui vinculat amb aquest Pla de Convivència.
- Aprofitar les sessions de reunió dels equips docents horitzontals i verticals per promoure intervencions de prevenció i abastament de conflictes que hagin anat sorgint tant dins com fora de l'aula.
- Presentar i planificar l'oferta de formació sobre la temàtica que pugui contribuir a l'enriquiment d'aquest Pla i que ajudi en la resolució dels conflictes que es puguin anar plantejant.
- Involucrar els membres de la comunitat educativa en activitats de formació en convivència escolar i, si escau, sol·licitar la intervenció externa de persones i institucions que puguin procurar formació i informació sobre temes que hi estiguin estretament vinculats.
- Totes les mesures preventives de resolució i correcció dels conflictes s'aplicaran tal com estableix el present document i si no són efectives es procedirà a la seva modificació i revisió.

D) Accions previstes per a la consecució dels objectius proposats: persones responsables d'aquestes accions, línies d'actuació i metodologia, desenvolupament d'activitats, temporalització, mitjans, materials...

- Implantació de la tutoria individual com a eina de prevenció, seguiment i resolució de conductes disruptives que puguin derivar en situació de conflicte. Partint del supòsit que qualsevol mestre és tutor aquesta intervenció pot ésser duta a terme sense que impliqui necessàriament que la responsabilitat i exclusiva recaigui sobre el tutor d'un grup-classe.
- Difusió i aplicació del Pla de Convivència per part del personal no docent que realitza alguna funció o activitat dins el centre, per tal que s'hi impliquin (servei de menjador, escoleta matineria, activitats extraescolars, monitors...)
- Posada en pràctica d'estratègies didàctiques encaminades a atendre la diversitat. Es pretén així possibilitar agrupaments flexibles d'alumnat amb diferents ritmes d'aprenentatge que no s'ajustin al nivell del curs de

què es tracti.

- Planificació d'activitats alternatives que permetin potenciar els valors que es defineixen al nostre PEC i que constitueixen l'eix vertebrador d'una societat democràtica. Alhora es promouran iniciatives per aplicar d'una forma vivencial aspectes bàsics de convivència a l'escola, i per extensió, a la societat en la qual aquesta es troba immersa.
- Dissenyar, dins el marc de les línies que regeixen l'Educació per a la Ciutadania, un programa d'intervenció activa d'acord amb la realitat escolar del nostre centre educatiu.
- Seguir desenvolupant la interrelació família - escola, mitjançant les reunions de tutoria individual mestres - família, amb la finalitat de comptar amb la informació escaient que permeti actuar en situacions concretes que podrien esdevenir potencialment un conflicte.
- Integrar el temps d'esbarjo en la praxis educativa, en el seu sentit més ampli, de manera que aquest temps lúdic i d'esplai pugui esdevenir un marc idoni per treballar la convivència i evitar possibles situacions de conflicte. També es pot enfocar el treball preventiu en la línia de fomentar el diàleg i la reflexió enfront a l'agressió o altres reaccions negatives que es podrien arribar a produir. Ateses aquestes premisses, els jocs de pati serviran per potenciar el joc col·lectiu, la socialització, el sentit del "treball esportiu en equip", tot seguint unes regles de joc que s'han de respectar.
- Distribució de responsabilitats dins l'aula, de forma rotatòria, entre l'alumnat, a través de la figura dels "col·laboradors i col·laboradores". Suposa quelcom motivador per als infants, puix tenen al seu càrrec una funció al servei de la resta del grup - classe, amb totes les implicacions que això comporta.
- Programar activitats escolars, culturals, lúdic - esportives... concebent-les com a una eina idònia per enfortir la comunicació i la socialització intercicles. L'escola és un ens únic, encara que estigui estructurada en nivells i etapes educatives i és per això que s'ha d'entendre com un tot comú que camina en la mateixa direcció. Així es fomenta la tolerància, el respecte, l'esperit de col·laboració...
- Introduir dins l'aula el concepte de tutorització entre iguals. Això implica que cada infant pot esdevenir potencialment i de forma més o menys puntual, "tutor - ajudant - assessor" d'un company o companya pel que fa a la realització de les tasques escolars, d'interactuar amb altres nins i nines... Aquesta figura tutorial motiva ambdues parts: el tutor aporta la seva experiència i el tutorand accepta l'oferiment de l'ajuda, que prové d'un igual i li fa entendre que és possible superar les situacions de dificultat que es plantegin.

- Col·laborar amb la Xarxa de Centres Educatius Solidaris en la sensibilització envers una causa altruista. L'apadrinament de projectes del Tercer Món suposa una conscienciació individual i col·lectiva envers una problemàtica real viscuda per altres pobles, altres infants... És, per als nins i les nines, una forma vivencial de descobrir situacions de vida desfavorides i contribuir, de forma totalment desinteressada a millorar unes condicions de vida desfavorables. Amb projectes solidaris es poden treballar els valors humans.
- Desenvolupar sessions de tutories col·lectives, amb tot el grup – classe, amb l'objectiu de d'oferir als infants un espai de comunicació, de reflexió, de debat, de plantejament de problemes i de cercar i trobar, també de forma grupal, la millor manera de resoldre situacions gens desitjables o susceptibles de derivar en un conflicte futur.
- Concebre, com un tot unitari, les diferents àrees curriculars, amb l'objecte de treballar, seguint els principis bàsics de la interdisciplinarietat, per abastar temes transversals. Això constitueix una forma senzilla de conscienciar l'alumnat sobre el tractament de temes relacionats amb els valors, que poden ser abastats des de diferents perspectives o caires.
- Dissenyar un protocol d'acollida d'alumnat nouvingut a l'escola. Un dels elements d'aquest procés seria l'elaboració d'un document de recollida de dades socio – familiars, i d'altres d'interès a nivell conductual (a la llar i a altres centres on hagi estat prèviament escolaritzat). Amb aquest bagatge d'informació es disposaria d'unes dades que podrien ajudar el/la tutor/a a entendre millor l'infant, a potenciar intervencions encaminades a millorar la seva situació escolar (quant a l'àmbit estrictament acadèmic i en la seva relació amb els altres discents).
- Elaboració d'un quadernet de tutoria, que s'obriria en començar l'educació primària i acompanyaria el grup d'alumnes al llarg de tota la seva escolaritat, on es recollirien les intervencions més significatives relacionades amb la convivència al centre i els aspectes conductuals i actitudinals més ressenyables, que poden esdevenir una eina important per contribuir positivament a la seva formació integral.
- Instaurar la dinàmica de resolució de conflictes, a través de la mediació, tal com s'ha especificat a apartats anteriors i partint de les línies directrius plantejades al document del projecte.

E) Procediments específics d'actuació per prevenir casos de violència i d'assetjament escolar i incorporació de mesures organitzatives.

- Aplicar tots els procediments elaborats i explicitats en els punts

2 i 4 d'aquest Pla de Convivència Escolar.

- Dinamitzar el projecte de Jocs de Pati com a canalitzador de l'activitat dels infants durant el temps d'esbarjo i així promoure el joc en equip, la socialització i el respecte d'unes normes consensuades o derivades del mateix joc. L'objectiu de la proposta és fomentar el respecte de l'altre, l'activitat compartida i el pacte en cas de desacords que es produeixin durant el desenvolupament del joc.
- Aplicar el programa de jocs de pati com a via per dotar de contingut un temps lúdic, que contribuirà en gran mesura a evitar el sorgiment de conflictes.
- Dur a terme un seguiment exhaustiu de l'alumne/a quan existeixi la mínima sospita o indici de què pot ser objecte d'algun tipus de maltractament (físic o verbal) o d'un pressupost assetjament. Aquesta intervenció consistirà en aplicar a l'alumne/a un test per detectar si es produeix aquesta circumstància, fer-ne un seguiment de conducta a l'escola i una observació sistemàtica, amb la mateixa finalitat.
- Potenciar les tutories col·lectives, amb tot el grup classe, per tractar qüestions relacionades amb problemes de convivència entre els membres del grup d'iguals.
- Assignar funcions, dins l'àmbit de la seva competència, a la Comissió de Delegats i a la Comissió de Coordinació Pedagògica (quant a la convivència escolar).
- Crear una Comissió de Mediació de Conflictes (figura integrada dins el PAT) a cada curs.
- Aplicar sociogrames per detectar possibles casos de rebuig, conflictes o problemàtiques diverses dins el grup classe.
- Aplicar a l'alumnat tests / indicadors que ajudin els alumnes a conèixer-se millor, amb l'objectiu d'evitar situacions de conflicte o diferències que hi podrien desembocar (programes d'activació d'intel·ligència).
- Oferir activitats alternatives al joc en temps de pati (biblioteca, ràdio, jocs de pales i d'altres diferents a futbol) com a eines didàctiques d'interacció i enriquiment personal en tots els àmbits, de respecte a les normes que regeixen el joc col·lectiu i com a mecanisme ideal per promoure el consens, la distribució de tasques, el treball en equip i el sentit de col·laboració entre iguals.

MEDIACIÓ DE CONFLICTES, MILLORA DE LA CONVIVÈNCIA

**CEIP Gaspar Sabater
Curs 2009/2010**

1.LA MEDIACIÓ

1.1.Concepte

La mediació és un sistema de resolució de conflictes basat en l'intent de facilitar la comunicació entre les persones, per tal que gestionin per elles mateixes una solució dels conflictes que els afecten, amb l'assistència o la intervenció d'una persona mediadora que actua d'una manera imparcial i neutral.

Esdevé fonamental la comunicació adequada entre les parts. Cal que la persona mediadora faciliti el diàleg, promogui la comprensió entre les parts en conflicte i ajudi a cercar solucions per resoldre'l.

1.2. Característiques

Les característiques essencials de la mediació són:

-La imparcialitat i neutralitat de la persona mediadora : ha d'ajudar els participants a assolir per ells mateixos els compromisos i les decisions sense imposar cap solució ni cap mesura concreta i sense prendre-hi part.

-La confidencialitat: el mediador no pot revelar les informacions derivades del procés de mediació. Tan sols ha de conèixer-ne tot el procés el / la mestre / a que intervingui com a assessor mentre es desenvolupi tot el procediment de mediació.

-La disposició a arribar a un consens o pacte: les parts en conflicte han de mostrar la seva disposició a arribar a una via de solució per intentar resoldre allò que els enfronta. Subscriuran un pacte o compromís, amb un termini que es fixarà en acabat el procés de mediació, i finalitzat el qual se sotmetrà a revisió l'acord adoptat com a solució del problema.

-El compromís d'ambdues parts en conflicte a no reincidir en els fets que han motivat la mediació: un dels aspectes fonamentals del pacte entre les parts enfrontades és la voluntat d'evitar el sorgiment de situacions que puguin tornar a derivar en conflicte.

2. ANÀLISI D'UN CONFLICTE

2.1. Noció de conflicte

Conflicte és sinònim de problema, enfrontament. Dins l'àmbit escolar, un conflicte pot venir provocat per situacions derivades de:

- a) Un problema de comunicació
- b) Una suposició equivocada
- c) Una conclusió precipitada

El resultat de totes elles sol ser una resposta dura, desproporcionada i esdevé difícil escoltar l'altre i deixar que s'expliqui i argumenti els fets i la seva reacció.

2.1. Possibles respostes davant d'un conflicte

TIPUS	Violenta	Correcta	Passiva
REACCIÓ	•atacar directament	•explicar el que se	•comportament tímid

	l'altre •tenir un atac de ràbia •sentir hostilitat on no n'hi havia	sent sense ofendre l'altre	•ansiós •vergonyós
RESULTATS	•rebuig dels altres •incomprensió cap als altres i per part dels altres	•acceptació dels altres •comprensió mútua	•Rebuig dels altres •incomprensió cap als altres i per part dels altres

3.COMISSIÓ DE MEDIACIÓ

3.1.Perfil del mediador

El /la mediador/a en un conflicte ha de ser seleccionat entre el grup d'iguals per desenvolupar l'acció de mediació a un altre nivell educatiu. Actuant així s'intenta promoure la imparcialitat i la neutralitat al llarg de tot el procés.

El mediador ha de complir uns requisits essencials:

- Ser un bon company
- Tenir amics a la classe, oferir-se per ajudar els altres quan pot i no sol molestar.
- Ser respectuós amb tothom.
- Voler ser mediador voluntàriament.
- Disposició a ajudar a trobar solucions als conflictes que puguin sorgir.
- Oferir-se a realitzar la mediació durant el temps d'esplai.
- Voluntat i compromís d'ajudar el/la tutor/a en la resolució de possibles malentesos que es puguin plantejar.

3.2.Dinàmica d'intervenció de la Comissió de Mediació

3.2.1.Presentació

- Es reuneixen les parts implicades, el/la tutor/a i els mediadors.
- Es recorden les normes de comportament:
- no es pot interrompre a l'altre

- no es pot insultar ni agredir
- si sorgeixen els nervis i no és possible autocontrolar-se, es pot sol·licitar ajornar la reunió per a un altre dia

3.2.2. Explicació

- Cada implicat en el conflicte explicarà, per ordre, què ha ocorregut i com se sent.
- Després escoltarà l'altre implicat mentre explica la seva visió dels fets i com s'ha sentit.
- Els mediadors resumiran el que han entès i demanaran a les parts enfrontades quina solució els agradaria adoptar per acabar amb el problema.

3.2.3. Decisió

- Se cercarà una solució que agradi a tothom.
- Es procurarà que tothom en surti beneficiat.
- Els mediadors no donen la solució: la solució la tenen les parts en conflicte. Són les parts enfrontades les que l'han de trobar.
- En cas de no haver-hi acord, es pot decidir una via alternativa: deixar passar més temps, acudir a Cap d'Estudis...

3.3. Intervenció dels mediadors

- Ajuden a conduir les reflexions de les parts en conflicte.
- Consideren la visió de les parts enfrontades.
- Escolten les propostes de les parts per solucionar el problema.
- Ratifiquen o no accepten la decisió adoptada per les parts enfrontades (en cas de no ser la més adient, proposaran vies alternatives).
- Ajuden a arribar a un acord final (sempre voluntari).
- Cerquen el final del conflicte: importa com acaba, no com va començar.

3.4. Protocol d'actuació en cas de conflicte

- Escoltar les parts, primer per separat i després juntes.
- Escoltar i expressar les necessitats de les diferents parts.
- Cercar solucions que responguin a les necessitats de cada part.

A) Hi ha acord: decidir actuacions i terminis d'execució

supervisar l'aplicació acordada

acaba la mediació

B) No hi ha acord: passar al/ a la tutor/a, Cap d'Estudis...

acaba la mediació